

НАЦИОНАЛНИ ПАРК ТАРА

**ПРОГРАМ УПРАВЉАЊА
НАЦИОНАЛНИМ ПАРКОМ ТАРА
ЗА 2016.ГОДИНУ**

I УВОД

На основу члана 54. Закона о заштити природе (“Службени гласник Републике Србије“ бр.36/09, 88/10 и 9/10-исправка), члана 12. Закона о националним парковима (“Службени гласник Републике Србије“ бр.84/15), израђен је годишњи програм, односно Програм управљања Националним парком Тара за 2016. годину. У складу са чланом 27. Закона о националним парковима (“Службени гласник Републике Србије“ бр.84/15), планирано је доношење Плана управљања Националним парком Тара за 2016-2025.годину.

Програмом управљања за 2016. годину, дефинисани су основни циљеви на заштити, очувању и унапређењу природних и културно-историјских вредности Националног парка Тара, управљању природним ресурсима, научно-истраживачком раду, планирању и изградњи, промоцији подручја, сарадњи са локалном заједницом и другим субјектима, сарадњи са другим заштићеним добрима, међународној сарадњи, као и извори финансирања планираних активности.

II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

Општи циљеви заштите и унапређења подручја су:

- Заштита, очување и унапређење постојећих природних и створених вредности, као и укупне предеоне, геолошке и биолошке разноврсности,
- Унапређење и наменско коришћење вредности подручја и одрживо управљање природним ресурсима, кроз обезбеђење стабилности екосистема, побољшање њиховог укупног стања у чему активно учествују сви корисници парка.

Специфични циљеви:

- Очување и унапређење типова станишта која су од националног и међународног значаја,
- Заштита, очување и унапређење биолошке разноврсности (генетичке, специјске и екосистемске),
- Заштита, очување и унапређење геолошке разноврсности,
- Очување квалитета основних чинилаца животне средине (ваздух, вода, земљиште), заштита од буке и обезбеђење адекватног управљања отпадом,
- Унапређење и очување шума националног парка кроз обезбеђење њихове стабилности и одрживог управљања,
- Заштита, очување и презентовање културно-историјских вредности и знаменитости,
- Очување пејзажних и амбијенталних вредности простора, као препознатљивог визуелног израза простора,
- Одрживи развој подручја и стварање услова за унапређење квалитета живота и рада локалног становништва кроз подстицање традиционалних делатности на подручју, пољопривреде, сеоског туризма, екотуризма и старих заната,
- Повећање свести јавности о вредностима подручја парка кроз разноврсне едукативне и промотивне садржаје за посетиоце свих узраста и способности,
- Унапређење информативно-презентационих и едукативних садржаја парка, како би се омогућио јединствени доживљај и ефикасно управљање посетиоцима подручја парка.

III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЋЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ

1. Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима

Приоритетне мере на управљању природним вредностима националног парка су заштита, управљање и унапређење стања природних вредности.

1.1. Чување подручја

Заштиту, односно чување подручја и унутрашњи ред у заштићеном подручју, спроводиће служба чувара заштићеног подручја, кроз редовну контролу свих активности у Националном парку Тара, обележавање и чување граница заштићеног подручја, одржавање унутрашњег реда, градњу објеката, коришћење простора, као и контролу управљања и одлагања комуналног отпада.

У складу Законом о националним парковима (“Службени гласник Републике Србије“ бр.84/15), планирано је обележавање нових и обнављање постојећих граница и ознака заштићеног подручја, евидентирање свих објеката у проширеном делу парка, постављање информативних табли и улазних капија, против пожарна заштита и контрола свих активности у заштићеном добру.

а) Чуварска служба:

- бруто зараде запослених чувара у износу од 7.500.000,00 динара,
(Министарство пољопривреде и заштите животне средине- суфинансирање- 4.500.000 динара

Сопствена средства: 3.000.000 динара).

- материјални трошкови чуварске службе (гориво, опрема, одржавање возила, ауто делови за возила службе) у износу од 950.000,00 динара

(Министарство пољопривреде и заштите животне средине- суфинансирање-500.000 динара

Сопствена средства: 450.000 динара).

- набавка теренског возила- неопходно је ново теренско возило, постојећа лада нива је у лошем стању, током предходне године често је била ван употребе и велики су били трошкови одржавања-планирана средства су у износу од 1.400.000 динара –сопствена средства.

Планирана средства:

Министарво пољ. и заштите животне
средине - субвенције: 5.000.000,00 динара
Сопствена средства: 4.850.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

б) Противпожарна заштита:

- опрема за гашење пожара (напртњаче - 20 комада, ватрогасна црева са додацима, специјална метализирана ватрогасна одело и ватрогасни шлемови по 4 комплекта, алат-лопате, крампови и друго опрема (прва помоћ) - планирана средства у износу од 1.100.000,00 динара,

(Министарство пољопривреде и заштите животне средине- суфинансирање- 900.000,00 динара

Сопствена средства: 200.000,00 динара),

- делови за противпожарна возила и гориво за возила (спољне и унутрашње гуме за ТАМ- 110 и ТАМ -150, церада за ТАМ 110, акумулатор), контрола противпожарних апарата и громобранске инсталације - планирана средстава у износу од 650.000,00 динара, (Министарство пољопривреде и заштите животне средине- суфинансирање- 400.000,00 динара

Сопствена средства: 250.000,00 динара),

- основна обука запослених за све раднике и полагање основног вагрогасног курса, штампање флајера и табли упозорења, едукација - планирана средства у износу од 400.000,00 динара из средстава суфинансирања Министарство пољопривреде и заштите животне средине,

- израда Плана заштите шума од пожара са проценом угрожености подручја од овлашћених организација са лиценцом - планирана средства у износу од 350.000,00 динара из сопствених средстава,

- изградња објеката (противпожарних пруга – 3 км и једне противпожарне осматрачнице) планирана средства за ову активност су 1.300.000,00 динара, (Министарство пољопривреде и заштите животне средине- Управа за шуме-650.000,00 динара,

Сопствена средства: 650.000,00 динара),

- бруто зарада референта за противпожарну заштиту- 450.000,00 динара, сопствена средства.

Планирана средства:

Министарво пољ. и заштите животне средине - субвенције: 1.700.000,00 динара
Управа за шуме: 650.000,00 динара
Сопствена средства: 1.900.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

1.2. Оджавање подручја

Активност на одржавању подручја односи се, пре свега, на утврђивање нових граница заштићеног подручја, њиховом обележавању на терену, доношење катастарског операта, рад других служби на управљању подручјем односно израда управљачких докумената.

а) Обележавање граница:

- материјани трошкови (фарба, четке, макље, секире, гориво за теренска возила) - планирана средства у износу од 500.000,00 динара, из средстава суфинансирања Министарства пољопривреде и заштите животне средине,

- геодетске услуге – 400.000,00 динара, из средстава суфинансирања Министарства пољопривреде и заштите животне средине

- зараде додатно ангажованих радника у износу од 2.500.000,00 динара, из средстава суфинансирања Министарства пољопривреде и заштите животне средине

- бруто зараде стално запослених радника -2.000.000,00 динара, из сопствених средстава.

Планирана средства:

Министарво пољ. и заштите животне средине - субвенције: 3.400.000,00 динара
Сопствена средства: 2.000.000,00 динара.

Извршиоци:

Предузеће

б) Управљање отпадом и чишћење простора

Са простора националног парка, редовно се прикупља и односи комунални отпад од стране општинског ЈКП „12 септембар“ и за део извршених услуга управљач сноси трошкове. Планиране су и по указаној потреби акције чишћења отпада са језера Перућац.

Планирана средства:

Сопствена средства: 1.050.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

в) Остале управљачке активности

Поред чуварске службе, чување, одржавање и управљање заштићеним добром, вршиће и друге службе Предузећа у складу са својим овлашћењима.

У току је усаглашавање Колективног уговора и Правилника о систематизацији радних места предузећа. У складу са чланом 27. Закона о националним парковима (“Службени гласник Републике Србије” бр.84/15 планирана је израда Плана управљања Националним парком Тара за период 2016-2025.година.

Економско – финансијаки сектор као и правни сектор, функционисаће из области својих овлашћења и допринеће правилном и успешном раду управљача. Планирана средства за бруто зараде осталог особља запосленог на пословима управљама износе 57.200.000,00 динара и материјални трошкови (грејање, птт, струја, канцеларијски материјал, вода, одржавање простора исл) у износу од 10.480.000,00 динара.

Планирана средства:

Сопствена средства: 67.680.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

1.3. Праћење стања природних вредности-мониторинг

Праћење стања природних вредности одвијаће се кроз праћење заштићених вредности, односно строго заштићених и едемичних врста, праћењу флоре и фауне и стања станишта врста.

1.3.1. Праћење станишта оморике

Приоритетна врста за мониторинг је строго заштићене врста, Панчићева оморика и њена станишта, мониторинг ће се вршити према већ установљеној процедури, који подразумева: обилазак свих станишта оморике, увид у поцесе сушења и обнављања, на четири огледна поља (Црвене Стене , Љути брег, Било , Црвени поток) вршиће се интезивно праћење здравственог стања и виталности у два аспекта (јесењи и годишњи).

У складу са проширењем подручја Националног парка прати ће се стање њених популација и на подручју Заовина, у резеравтима природе Змајевачки поток, Врањак и Студенац, као и станишта оморике у другом степену заштите.

У неприступачним теренима, планирано је и снимање применом бепилотних аерофотограметријских система. Примена ове методе код оморике јако је значајна управо због неприступачности терена и тежине процене стања, па и бројности оморике на овим локацијама.

У циљу очувања врсте, једна од планираних активности у оквиру мониторинга је и праћење могућности обнављања оморике. У ту сврху неопходна је набавка опреме и ангажовање стручних институција, као и запослених на прикупљању семена, одређивању клијавости и могућности обнављања.

За наведену активност планирана су средства субвенције Министарства

пољопривреде и заштите животне средине у износу од 280.000,00 динара.

Планирана средства:

Министарство пољопривреде и заштите
животне средине: 280.000,00 динара
Сопствена средства: 270.000,00 динара

Извршиоци:

Стручне институције
Предузеће

1.3.2. Мониторинг осталих станишта

Наставиће се са успостављањем мониторинга типова станишта, а ускладу са *Правилником о критеријумима за издавање типова станишта, о типовима станишта, осетљивим, угроженим, ретким и за заштиту приоритетним типовима станишта* ("Службени гласник РС", бр. 35/2010 од 26.5.2010. године).

Током 2015. године идентификоване су тачке за праћење одређених типова травних станишта, неопходно је даље вршити идентификацију тачака за мониторинг станишта из категорије Ц Травна станишта, затим идентификовати тачке за мониторинг у категорији Д2 Сипари, Д3 Суве стене и клифови, Д5 Влажне стене и клифови, Е Мочваре и тресаве, пошто се у овим категоријама налазе приоритетна станишта за заштиту на подручју наше земље, а такође и у склопу европске мреже НАТУРА 2000. Спровођење дате активности захтева ангажовање стручних институција.

За наведену активност планирана су средства субвенције Министарства пољопривреде и заштите животне средине у износу од 300.000,00 динара.

Планирана средства:

Министарство пољопривреде и заштите
животне средине: 300.000,00 динара
Сопствена средства: 250.000,00 динара

Извршиоци:

Стручне институције
Предузеће

1.3.3. Мониторинг флоре

Праћење флоре вршиће се кроз праћење кључних врста биљака за Тару. То су пре свега строго заштићене врсте и ендемичне врсте. У 2016. години планирано је праћење орхидеја, као међународно значајних врста, потом најзначајнијих ендемичних врста и праћење строго заштићених врста маховина.

Досадашњим активностима дошло се до делимичних података, али у складу са проширењем граница, подручјем националног парка обухваћене су и популације значајних биљних врста чији је мониторинг неопходно вршити. Спровођење наведене активности захтева ангажовање стручних институција.

За наведену активност планирана су средства субвенције Министарства пољопривреде и заштите животне средине у износу од 200.000,00 динара.

Планирана средства:

Министарство пољопривреде и заштите
животне средине: 200.000,00 динара
Сопствена средства: 150.000,00 динара

Извршиоци:

Стручне институције
Предузеће

1.3.4. Мониторинг фауне-карниворе

Праћење фауне обухвата, пре свега, праћење представника крупних карнивора и птица. Велике звери представљају приоритет за праћење фауне у Националном парку Тара из више разлога. Врсте са подручја Таре, приоритетне су врсте за заштиту наше земље и Европе. Такође приликом одабира крупних карнивора за праћење узима се у обзир да добијене информације кроз мониторинг указују донекле на целокупну вредност биодиверзитета и еколошки интегритет подручја.

Под крупним карниворима на Тари се подразумевају пре свега мрки медвед и вук. Поред метода које су се некада користиле за праћење, на Тари се врши већ две године мониторинг помоћу, сада јако актуелне методе, помоћу инфрацрвених сензорних камера. У ту сврху формирана је мрежа од 12 камера, које су на сталним позицијама, а неколико камера се користи на различитим најпогоднијих локација за мониторинг. Сви подаци је уносе се у одговарајућу базу података, ради прецзнице обраде и статистичке анализе.

Захваљајући успостављеном мониторингу прати се и активност других врста фауне сисара на датим локацијама, али и других група животиња.

У складу са проширењем површине подручја, планирано је за мониторинг и постављање још две нове тачке. За наведену активност планирана је набавка неопходне опреме-камера и пратеће опреме, како за праћење стања на терену, тако и за чување до сада сакупљених података, са средствима субвенције Министарства пољопривреде и заштите животне средине у износу од 150.000,00 динара.

Планирана средства:

Министарство пољопривреде и заштите животне средине: 150.000,00 динара
Сопствена средства: 150.000,00 динара

Извршиоци:

Стручне институције
Предузеће

1.3.5. Мониторинг фауне -птица

Мониторинг фауне птица ће се наставити у складу са утврђеним основама постављеним у 2013. години. Врсте које су детерминисане за праћење сматрају се осетљивим врстама које су показатељи уопште промена у стаништима. Такође, то су и угрожене врсте, строго заштићене врсте и врсте које се налазе на листи НАТУРА 2000 врста.

Циљне врсте које ће се пратити су популација гаћасте кукумавке (*Aegolius funereus*), мале сове (*Glaucidium passerinum*), дугорепе сове (*Strix uralensis*), планинског детлића (*Dendrocopos leucotos*) и тропрстог детлића (*Picoides tridactylus*), чије су гнездеће територије дефинисане претходним периодима, као и праћење других делова парка, које потенцијално могу пружити одговарајуће станишне услове за ове врсте. У оквиру мониторинга врсте предвиђено је праћење у кућицама за гнезђење.

Планирано је проширење активности на мониторинга птица на подручје Заовина. Такође у оквиру мониторинга вршиће се и прстеновање птица. Да би се спроводила активност мониторинга фауне птица неопходно је ангажовање стручних организација.

За наведену активност планирана су средства субвенције Министарства пољопривреде и заштите животне средине у износу од 350.000,00 динара.

Планирана средства:

Министарство пољопривреде и заштите животне средине: 350.000,00 динара
Сопствена средства: 350.000,00 динара

Извршиоци:

Стручне организације
Предузеће

1.4. Мониторинг климе

Захваљајући постављању метеоролошке станице на Митровцу, врши ће се и у наредној години праћење климатских показатеља. Метеоролошка страница је аутоматска и садржи сензоре за мерење температуре, влажности ваздуха, количине падавина, соларне радијације, праваца и брзине ветова, а у 2015. години станица је допуњена са сензорима за праћење влажности и температуре земљишта.

У наредној години планирано је читавање, унос у базу и анализа података. Такође планира се ангажовање овлашћеног представника на одржавању метеоролошке станице.

Планирана средства:

Сопствена средства: 300.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

1.5. Мониторинг спелеолошких објеката

Валоризација и инвентаризација спелеолошких објеката на подручју парка је од великог значаја. Наставиће се са истраживањем спелеолошких објеката (пећина и јама) на целом подручју, са тачном локацијом, величином објекта и могућностима даље валоризације. Посебна активност одвијаће се у сарадњи са Друштвом истраживача “Владимир Мандић Манда” из Ваљева на спелеолошких истраживању подручја Јагоштице и и Предовог Крста, посебно Јаме код Чехове куће, као значајног објекта геоморфолошког наслеђа.

Планирана средства:

Сопствена средства: 100.000,00 динара

Извршиоци:

Стручн.инст.

Предузеће

1.6. Мониторинг геонаслеђа

Геолошки завод започео је активност на геолошком и геоморфолошком истраживању подручја планине Таре као део трогодишњег истраживачког пројекта у Западној Србији. Ово подручје располаже изузетно богатим фондом објеката и појава геонаслеђа, који припадају стратиграфским, структурним, геоморфолошким и петролошким објектима геонаслеђа, као и карактеристичним и атрактивним пределима. Резултати истраживања, биће валидни и значајни за потенцијални Геопарк Стари Влах.

Подручје потенцијалног Геопарка Стари Влах административно припада општинама Бајина Башта, Ужице, Чајетина, Прибој, Нова Варош, Ивањица, Пријепоље Ариље као и делове општине Сјенице. Стари Влах је историјска и географска област на југозападу Србије, која обухвата области северно од реке Лим и источно од Дрине, у сливу Моравице и Увца северно од Сјенице. Простор потенцијалног Геопарка Стари Влах се, у геотектонском погледу, налази Динаридској геотектонској једини која је се дели на Дринско-ивањички појас и Динаридско-офиолитски појас. Дринско-ивањички елеменат се састоји од палеозојске подлоге и од тријаске карбонатне платформе.

Најзначајнији феномени геонаслеђа су: укљештени меандри Увца; бигрене акумулације и водопади Сопотнице, Гостиљске реке, Перућачког врела; клисуре и кањонске долине Милешевке, Увца, Великог Рзава, Дрине; извори и врела као што су интермитентни извор Бјелушка потајница, врела - Шарско, Вапа, Камешница, Белан, Скудла, Сјеничко, Вршевина, Ћурчића, Тисовица, Сопотница, Перућачко, врело у Љубишу, понорница Борштица; спелеолошки објекти, као што су Ушачки пећински систем (у групи највећих и најзначајнијих пећина у Србији), пећина Буковик, Тубића, Баждарска, Хаџи-Проданова, Потпећка, Стопића и Рћанска пећина.

Простор потенцијалног Геопарка Стари Влах, као раскрсница различитих идеологија,

култура, менталитета, вера представља простор богатог материјалног и духовног наслеђа и културно-историјским знаменитостима, заступљених као споменици културе, просторне културно-историјске целине, археолошка налазишта и знаменита места.

На простору Националног парка Тара, као феномени геопарка, налази се Перућачко врело и водопад Пеућац, кањон Дрине, потом Јама код Чехове куће. Планирано је идентификација на терену, обележавање и постављање информативних табли.

Планирана средства:

Сопствена средства: 200.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

2.Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима

У току године, на свим манифестацијама, сајамским наступима, презентацијама, организованим посетама, промовисаће се и културно-историјске вредности Националног парка, посебно манастир Рача и некрополе стећака у Перућцу и Растишћима. У мају месецу, очекује се одлука УНЕСКО-а о статусу некропола стећака номинованих за листу светске културне баштине.

Неопходно је постизање споразума о коришћењу и промоцији локалитета Урошевина, који је у приватном власништву, обележавање прилазне стазе и постављање мобилијара.

Планирана средства:

Сопствена средства: 300.000,00 динара

Извршиоци:

Туристичке орган.
Предузеће

3.Управљање природним ресурсима

3.1.Задаци и активности на заштити и управљању шумама

3.1.1. Заштита шума од сушења

Активности на заштити шумских екосистема вршиће се кроз праћење стања шума на постављеним огледним површинама. Посеба активност на заштити шума одвијаће се кроз мониторинг инсеката односно сипаца поткорњака и њихово сузбијање применом феромонских клопки. Поред сузбијања поткорњака, у циљу заштите шума од даљег сушења, вршиће се и третирање пањева фунгицидима како би се спречило ширење гљива трулежница корена.

За реализацију активности на заштити шума, планирана су средства у износу од 5.500.000,00 динара из Буџетског фонда шума - Управа за шуме за набавку феромона и фунгицида и средстава суфинансирања из Министарства пољопривреде и заштите животне средине-заштита природе – 3.170.000,00 динара за ангажоване раднике на заштити шума.

Планирана средства:

Министарво пољопривреде и заштите
животне средине: 3.170.000,00 динара
Управа за шуме: 5.500.000,00 динара
Сопствена средства: 3.000.000,00 динара

Извршиоци:

Стручне инст.
Предузеће

3.1.2. Нега и обнављање шума

Активност на нези и обнављању шума подразумевају неговање засада и пошумљених површина, пошумљавање голети и површина насталих процесом сушења шума, као и сакупљање семена и производњу садног материјала. Планирани су радови на нези засада четинара – окопавање на чистинама пошумљеним у јесен 2015.године и то у одељењима 120ц ГЈ”Тара”, одељењима 95а, 96а, 97а, 107а, ГЈ”Црни Врх” и одељење 32б ГЈ”Звезда”.

Укупна пошумљена површина у 2015.години износи 4,5 ха и за наведене радове, производњу једногодишњих садница, као и за поделу садница сопственицима шума, планирају се средства из Буџетског фонда шума, преко Управе за шуме, као биолошки радови, у износу од 1.450.000,00 динара.

У оквиру расадника наставиће се производња шумског садног материјала, школовање садница букве и четинара, декоративних садница, као и производња и дорада лековитог биља. Планирана је производња једногодишњих садница јеле у количини од 200.000 комада, која је засејана у јесен 2015.године.

Планирана средства:

Управа за шуме: 1.450.000,00 динара
Сопствена средства: 3.000.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

3.1.3. Коришћење шума

Активност на коришћењу шума обухвата спровођење годишњих редовних планова сеча обнављања и плана проредних сеча, у складу са основама газдовања шумама у државним шумама и обављање стручно- техничких послова у приватним шумама у складу са Програмом газдовања шумама сопственика за период 2012-2021.година.

По плану сеча обнављања и плану проредних сеча, у пет газдинских јединица, укупно је дозначено за 2016.годину 43.324,2 м³ бруто дрвне запремине. На основу дозначене дрвне запремине, планирана производња дрвних сортимената износи 35.318,5 м³.

Стручни послови на газдовању приватним шумама обављаће се у складу са планираним активностима за 2016.годину и за наведену активност планирана су средства из Управе за шуме у износу од 6.000.000,00 динара за зараде запослених радника на приватним шумама. Планирана је и подела садница (39.875 комада) шумовласницима за пошумљавање 15,95 ха.

Планирана средства:

Управа за шуме: 6.000.000,00 динара
Сопствена средства: 160.074.600,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

3.2.Задаци и активности на заштити и управљању ловном и риболовном фауном

3.2.1. Активности на заштити ловне фауне

Активности на заштити ловне фауне спроводиће се на основу Годишњег плана газдовања ловиштем за ловну 2016/2017. годину, усаглашеног са средњорочним планом-Ловном основом (2007-2017. година). Наставиће се са започетим активностима на хватању

дивокоза и њиховој реинтродукцији на станишта Србије, Копаник и Столови код Краљева, укупно 15 дивокоза.

Пројекат ”Јачање биолошких капацитета и техничке инфраструктуре за реинтродукцију дивокозе за погодна станишта у Србији”, финансиран од стране Министарства пољопривреде и заштите животне средине- Управе за шуме, није завршен, активности ће се анексом уговора планиране и у 2016.години. Уколико се реализује пројекат остварује се приход од 1.500.000,00 динара што са планираним приходом од ловног туризма даје приход од 3.225.000,00 динара. Ловиште „Тара“ успоставиће се у складу са новим Законом о националним парковима („Службени гласник РСрбије“ број 84/15).

Планирана средства:

Сопствена средства: 5.760.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

3.2.2.Активности на заштити риболовних вода

Риболовним водама Националног парка Тара, управљаће се на основу Годишњег програма унапређења рибарства за 2016. годину, усаглашеног са Програмом управљања рибарским подручјем “Националног парка Тара” за период 2013-2022.година.

Риболовне воде Националног парка Тара, обележиће се у складу са Правилником о начину обележавања граница риболовног подручја, потребно је поставити нове информативне табле на реци Рачи, Јаревац, Белом Рзаву, Алушком потоку, Омарским врелима и акумулацију Црно осоје. На риболовним водама вршиће се искључиво рекреативни риболов и очекује се број продатих дозвола као и предходне године, до 180 дозвола.

Планирана средства:

Сопствена средства: 2.300.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

3.3.Задаци и активности на заштити и управљању водама

Активности на заштити и управљању водама вршиће се кроз мониторинг површинских вода, односно успостављање дугорочног осматрања и стандардизованих мерења површинских вода у водотоковима и акумулацијама у Националном парку.

На утврђеним локацијама у два аспекта, врши ће се мониторинг површинских вода. Праћење ће се вршити како на водотоцима, посебно на ново проширеном подручју, речици Врело и водотоцима у Заовинама, акумулацијама Перућац и Заовине.

У циљу што потпуније анализе, неопходно је набавити још мерних инструменте за лабораторију за воде, мерне уређаје, пре свега за биолошку потрошњу кисеоника.

За наведену активност планирана су средства субвенције Министарства пољопривреде и заштите животне средине у износу од 350.000,00 динара.

Планирана средства:

Министарство пољопривреде и заштите животне средине: 350.000,00 динара
Сопствена средства: 200.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

3.4.Активности на заштити и коришћењу споредних шумских производа

Споредни шумски производи су значајан природни ресурс Националног парка Тара. Активности на заштити споредних шумских производа, одвијаће се кроз контролу брања и промета гљива, лековитог биља и шумских плодова, као и спречавање сече грана четинара.

Значајан природни ресурс је и шумски отпад настао при коришћењу шума који се користи као биомаса за производњу чврстог горива.

Планирана средства:

Сопствена средства: 100.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА

Приоритетне задаци научно истраживачког и образовног рада произилазе из стања природних и створених вредности и потребе њихове заштите, очувања и унапређења.

Приоритетни научно истраживачки радови су:

1. Праћење миграције птица и слепих мишева трајним обележавањем алуминијским прстеновима - пројекат реализује Природњачки музеј Београд. Вишегодишњи пројекат, по дозволи број 353-01-1842/2014-17, у предходној години прстеновано су птице, праћење слепих мишева није одрађено.
2. Истраживање геолошких карактеристика подручја и израда геолошке збирке - активност Управљача у сарадњи са са Геолошким заводом Србије. Започети пројекат, управљач учествује кроз логистичку подршку у обезбеђивању смештаја на терену истраживача, подршку са теренским возилом и учешће стручних служби. Достављена геолошка збирка, односно узорци стена са подручја парка, извршена обрада материјала и достављен извештај о периоду настанка, кроз пано табле у Центру за посетиоце.
3. Наставља се и пројекат праћења популације медведа помоћу електронских огрлица, пројекат "Мониторинг популације мрког медведа"-Биолошки факултет. За наведени пројекат, управљач учествује кроз логистичку подршку у обезбеђивању смештаја на терену истраживача и учешће стручних служби.
4. Истраживање обичаја народа- планирани пројекат „Етнографско наслеђе Националног парка Тара” у сарадњи са Етнографским музејом из Београда. Започети трогодишњи пројекат Етнографског музеја, управљач учествује кроз логистичку подршку у обезбеђивању смештаја на терену истраживача и учешће стручних служби. У првој години истраживани су обичаји, ношња и народно градитељство, извештаји нису још достављени.
5. Истраживање Nematoda на свим стаништима у Националном парку Тара- Пољопривредни факултет Београд, пројекат је вишегодишњи и део је докторске дисертације.
6. Пројекат "Детаљна хидрогеолошка истраживања подземних вода изворишта „Перућац“ од стране Рударско геолошког факултета за потребе ЈП“Електропривреде Србија“ Огранак „ Дринско –Лимске ХЕ“, Бајина Башта. Пројекат траје 13 месеци.
7. Истраживачки пројекат „Географско-биолошке валоризације кањона Матића поток,у резервату природе Звезда“ у сарадњи са удружењем „Wild Serbia“.

V ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА

1. Услови планирања и уређења простора

Планирање и изградња објеката и уређење простора у Националном парку Тара, врши се у складу са условима за уређење простора туристичких зона, на основу Плана генералне регулације подручја Рачанска Шљивовица, Калуђерске Баре, Соколина и Ослуша.

За туристичке зоне и просторне целине за које нису донети урбанистички планови, планирање и изградња врши се искључиво уз предходно прибављене услове заштите природе издате од стране Завода за заштиту природе Србије.

1.1. Легализација објеката

У складу са започетим активностима на легализацији сопствених објеката, извршиће се започети поступак легализације за објекте на Предовом Крсту, Омару, Батури, Митровцу, Рачанској Шљивовици и Калуђерским Барама (укупно 11 објеката).

Планирана средства:

Сопствена средства: 200.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

1.2. Израда Плана генералне регулације обале језера Перућац

Иницираће се код свих релевантних чиниоца, пре свега Општинске управе Бајина Башта и ХЕ „Бајина Башта“ око уређења обале језера, односно израда Плана генералне регулације обале језера Перућац, на потезу Друндебо, након уклањања бесправно изграђених објеката. Такође је неопходно и регулисање правила постављања и зона са пловним објектима.

Планирана средства:

Сопствена средства: 200.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће и др.

1.3. Израда катастарског оператa

У складу са чланом 9. Закона о националним парковима, а у сарадњи са Републичким геодетским заводом извршиће се идентификација граница подручја и зона заштите на катастарском плану Националног парка Тара. На урађени операт односно записник о утврђењу граница прибавиће се сагласност надлежног министарства.

Планирана средства:

Министарство пољопривреде и заштите животне средине: 3.000.000,00 динара
Сопствена средства: 1.000.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће и др.

2.Изградња и уређење грађевинског земљишта, инфраструктурно планирање и уређење, санација подручја

2.1. Уређење простора

а) Уређење Митровца

Активности на уређењу грађевинског земљишта односи се на планирано уређење простора око Центра за посетиоце на Митровцу, према Идејном решењу уређења простора (попличавање, изградња надстрешнице, информативних паноа, шетне стазе и дрвеног мобилијара, маске за контејнере, корпе за отпатке).

Планирана средства:

Сопствена средства: 4.300.000,00 динара
Материјал за уређење : 1.000.000,00 динара
Зараде службе уређења: 3.300.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

б) Уређење платоа Перућац

Активности на уређењу платоа Перућац односи се на уређење простора испред контролно – информативног пункта, замену оштећеног мобилијара са новим клупама, столовима, форекс табле, ограда, печурка – надстрешница.

Планирана средства:

Сопствена средства: 900.000,00 динара
Материјал за уређење : 200.000,00 динара
Зараде службе уређења: 700.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

в) Уређење шетних стаза у Заовинама

Активности на уређењу шетних стаза у Заовинама, односи се на уређење три шетне стазе, обележавање и постављање мобилијара:

- шетна стаза Град (табле, путокази, надстрешница, клупе, оградице).
- шетна стаза Брана-Тренице (налазиште Панчићеве оморике- клупе, путокази, инфотабле),
- шетна стаза Брана - лековита вода Врањак (мобилијар за наткривено седење, клупе, путокази, табла).

Планирана средства:

Министарство пољопривреде и заштите животне средине: 500.000,00 динара
Сопствена средства: 1.000.000,00 динара
Материјал за уређење : 200.000,00 динара
Зараде службе уређења: 800.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

г) Израда улазних капија и опште карте у Заовинама

Активност се односи на израду и постављање две улазне капије у зони Заовина и израду и постављање опште карте Националног парка Тара у Заовинама.

Планирана средства:

Министарство пољопривреде и заштите животне средине: 300.000,00 динара
Сопствена средства: 900.000,00 динара
Материјал за уређење : 100.000,00 динара
Зараде службе уређења: 800.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

д) Одржавање осталих видиковаца и шетних стаза

Одржавање постојећих видиковаца, обнављање дрвених табли и путоказа на простору Националног парка Тара, обнављање дрвеног мобилијара на шетним стазама, Јаревац, Рача, уређење видиковаца Соколарица и одржавање постојећих видиковаца.

Посебна је активност као подршка планинарским удружењима, другим невладиним организацијама и другим заинтересованим субјектима на развоју алпинизама, слободног пењање, кањонинг, обележавања планинарских и бициклических стаза и слично.

Планирана средства:

Сопствена средства: 1.000.000,00 динара
Материјал за уређење : 200.000,00 динара
Зараде службе уређења: 800.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

2.2.Инфраструктурно планирање

Инфраструктурно планирање и изградња односи се на:

2.2.1. Инвестиција у управној згради у Бајиној Башти

а) Уређење поткровља

У поткровљу управне зграде у Бајиној Башти, у делу зграде намењеном сали за састанке, наставиће се са грађевинским радовима према пројекту (израда подова, одвајање мокрог чвора и израда плафона).

Планирана средства:

Сопствена средства: 500.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

б) Откуп простора-регулисање имовинских однос

У циљу регулисања имовинских односа и побољшања услова рада у управној згради у Бајиној Башти, извршиће се откуп дела спрата управне зграде и заједничког степеништа и улаза. Планирана су средства субвенције Министарства пољопривреде и заштите животне средине у износу од 4.000.000,00 динара.

Планирана средства:

Министарство пољопривреде и заштите животне средине: 4.000.000,00 динара
Сопствена средства: 3.500.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

2.2.2. Опремање Центра за посетиоце- Бајина Башта

Парк располаже са два центра за посетиоце (Центар за посетиоце у Бајиној Башти и Митровац) и једним сезонским инфопултом у оквиру Контролно- информативном пункта Перућац.

Центри за посетиоце су намењени како групним тако и појединачним посетама, са посебним акцентом на едукативним програмима у тз ” Шумском биоскопу “ на Митровцу. У оквиру центара дају се информације о парку, промотивни материјал, продаја сувенира и изнајмљивање бицикли. За организоване групе са приказаним презентацијама наплаћује се улаз.

У центру за посетиоце у Бајиној Башти, потребно је додатно опремање простора у сутерену и то кроз израду расвете, набавити аудио-визуелну опрему-компјутер и лед телевизор Потребан је и бежични микрофон као и опрема за едукативно забавни програм и интерактивне садржаје (маскота медведа и животиња, осликане сценографије . На инфо пулту потребни су- држачи за магнете и брошуре, рекламна стојећа табла на улазу у Визиторски центар, стаклена витрина за излагање производа домаће радиности и др.

За наведену активност планирана су средства субвенције Министарства пољопривреде и заштите животне средине у износу од 600.000,00 динара.

Планирана средства:

Министарво пољопривреде и заштите животне средине: 600.000,00 динара
Сопствена средства: 300.000,00 динара.

Извршиоци:

Предузеће

2.2.3.Грађевински радови на објектима Предов Крст и Митровац– инвестиција се односи на замену шиндре на крову објекта предвиђеног за адаптацију у Музеј шумарства, на Предовом Крсту и ловаком дому на Митровцу. Кровне покриваче је неопходно санирати и покрити одговарајућом покривком. Активност је била планирана у 2015.години и није извршена, већ је извршена замена кровне покривке на објекту контролно-информативног пункта у Перућцу, као хитна санација крова због прокишњавања.

Неопходно је и облагање објекта планинарског дома Предов Крст са дрвеним полуоблицама.

Планирана средства:

Сопствена средства: 1.500.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

2.2.4. Пројектовање, изградња и одржавање путева – редовна активност на реконструкцији шумских путева у свим газдинским јединицама, санације регистрованих клизишта и изградња шумских влака. Наведени путеви су у функцији газдовања шума и суфинансирају се из Буџета Републике Србије, преко Министарства пољопривреде и заштите животне средине-Управа за шуме, у износу од 14.940.000,00 динара.

Планирана је изградња шумских путева у газдинским јединицама “Црни Врх” и “Тара”, укупне дужине од 8,3 км, као и израда пројеката за исте:

- Пут "Биљег-Набојине"- 5,0 км;
- Пут "Голо дрво-Јокића врело" – 2,3 км;
- Пут „Гребен –Чучковина“– наставак пута од окретнице у 169. одељењу, кроз 170. до 171.одељења дужине 1,0 км.

Планирана је и изарда пројекта изградње пута "Курјачина-Брдо" у дужини од 1,5м, док сама изградња пута планираће се у 2017.години.

Вршиће се и санације клизишта и одрона према указаним потребама.

Планирана средства:

Управа за шуме: 14.940.000,00 динара
Сопствена средства: 10.560.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

2.2.5. Набавка радних машина и возила- инвестиција се односи на набавку моторних тестера за потребе газдовања шумама, фрезе за расадничку производњу, ауто прилолице за службу лова.

Планирана је набавка два теренска возила.

Планирана средства:

Сопствена средства: 4.000.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

2.2.6. Набавка опреме – односи се на набавку рачунарске опреме (рачунара и штампача), пројектора, двогледа и слично за потребе стручних служби предузећа.

Планирана средства за набавку два рачунара (један у Центру за посетиоце Митровац, замена постојећег за презентације, рачунар за мониторинг вода), један штампач и пројектор за Центар за посетиоце Митровац, планирана су из средстава суфинансирања из Министарства пољопривреде и заштите животне средине- заштита природе износе 200.000 динара, а остало су сопствена средства.

Планирана средства:

Министарство пољопривреде и заштите животне средине: 200.000,00 динара
Сопствена средства: 250.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЋЕНОГ ПОДРУЧЈА

1.Задаци на развоју културно-образовних и информативно-пропагандних активности

1.1.Медијско приказивање

Вршиће се континуирана сарадња са локалним, регионалним и републичким штампаним и електронским медијима (текстови, репортаже, снимање и емитовање манифестација поводом обележавања еколошких датума, едукативне емисије и рад са школском децом, спортско-рекреативне активности у парку, еко кампови и друго). За медијско приказивање, односно снимање свих догађаја по захтеву управљача и емитовање на локалној телевизији и радију, као и размена информација и прилога са регионалним станицама, планирана су средства суфинансирања из Министарства пољопривреде и заштите животне средине - заштита природе у износу од 300.000,00 динара.

Информативна активност огледаће се и кроз израду и редовно ажурирање Информатора о раду, ажурирање сајта Предузећа и могућност редизајнирања сајта кроз пројектне активности.

Планирана средства:

Министарство пољопривреде и заштите

Извршиоци:

животне средине: 300.000,00 динара
Сопствена средства: 100.000,00 динара

Предузеће

1.2. Штампање промотивног материјала

Штампање пропагандног материјала:

- Кесе, фасцикле, блокови, календари,
- Постери, разгледнице,
- Фотомонографија „Национални парк Тара“, припрема и штампа.

Планирана средства:

Сопствена средства: 800.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

1.3. Штампање материјала намењеног посетиоцима

- Штампање едиције „Откривање Таре“, штампа новог допуњеног издања у сарадњи са Заводом за заштиту природе. Планирана средства су 300.000,00 динара, средства у износу од 200.000,00 динара, планира су из субвенција из Министарства пољопривреде и заштите животне средине - заштита природе.
- Проспект Националног парка Тара (српски, енглески језик, руски),
- Проспект кампа ренџера, туристичке понуде, флајери,
- Улазнице у центре за посетиоце и резерват природе.

Планирана средства:

Министарство пољопривреде и заштите
животне средине: 200.000,00 динара
Сопствена средства: 400.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

1.4. Едукативно-промотивне активности

- Периодичне мултимедијалне презентације у Центру за посетиоце на Митровцу и Бајиној Башти,
- Сезонске теренске презентације за групне посете на локалитету „Тепих ливада“,
- Програми за туристичке групе на подручју парка,
- Заједничке промотивне активности са Парком природе Мокра гора,
- Периодичне презентације Националног парка Тара у земљи и иностранству,
- Организовање изложбе са Фото сафарија „Тара 2015“ у Бајиној Башти и другим градовима,
- Организовање различитих изложби и трибина у центрима за посетиоце,
- Међународни сајам туризма у Београду – заједнички наступ са Асоцијацијом националних паркова или СТЦ „Бајина Башта“ у оквиру штанда ТО Регије Западна Србија,
- Међународни сајам лова и риболова, туризма, екологије и шумарства у Новом Саду – заједнички наступ са Асоцијацијом националних паркова,
- Међународни сајам заштите животне средине у Београду - ECOFAIR
- Међународни сајам туризма и пољопривреде у Новом Саду,

- Организација едукативног кампа -"Камп младих ренџера" – Камп младих ренџера Националног парка Тара, организује се од 2006. године са циљем да едукује младе о улози, вредностима и начину функционисања заштићених подручја са фокусом на улогу и значај ренџера у њима. Промоцију кампа вршићемо у оквиру сајамских манифестација и тематских теренских презентација. Време одржавања: јул.
- Подршка кампу "Горански камп" - Покрет горана Србије уз подршку Електропривреде Србије и Националног парка Тара, организује камп за ученике који су се истакли из биологије, на горанским радионицама и активностима из области заштите животне средине. Упоредо са кампом, организује се изложба радова горанске сликарске колоније. Управљач помаже реализацију теренских активности и упознавање са вредностима парка, а изложба ће бити постављена у Центру за посетиоце у Бајиној Башти.
- Обележавање еколошких датума – као и претходних година спроводићемо активности на подизању еколошке свести и организовању различитих манифестација поводом значајних еколошких датума (едукативне радионице, акције чишћења, изложбе, трибине, и сл.) како са децом из локалних основних и средњих школа тако и са ученицима из других градова, извиђачима и спортским клубовима. Посебно ће се обележити Дан заштите природе -11 април - организовањем “школског часа “ у интерактивној радионици у Центру за посетиоце у Бајиној Башти. Заједно са децом како из локалних основних и средњих школа тако и са ученицима из других градова, извиђачима и спортским клубовима, обележићемо:
 - 21. март Дан шума
 - 22. март – Дан вода
 - 11. април - Дан заштите природе
 - 22. април – Дан планете земље;
 - 22. мај - Светски дан заштите биодиверзитета
 - 24. мај – Европски дан паркова;
 - 5.јун – Дан животне средине;
 - 1.август - Дан открића Панчићеве оморике
 - 26. септембар – Дан чистих планина.
- Теренска наставе и екскурзије – реализација едукативних активности са ученицима основних и средњих школа и студентима биологије, шумарства, географије и туризма.
- Подршка спортско-авантуристичким манифестација које се организују на простору парка и општине,
- Организација "Фото сафарија 2016" – пети фото сафари, промотивна манифестација која има међународни карактер, а чији су значај препознали Туристичка организација Србије и Завод за заштиту природе Србије.

Планирана средства:

Сопствена средства: 500.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

VII САРАДЊА

1. Сарадња са локалним заједницом и осталим корисницима заштићеном подручја

Сарадња са локалном заједницом одвијаће се кроз све већу заступљеност локалне заједнице и заинтересованих субјеката за развојне и одрживе пројекте. У току године очекује се формирање Савета корисника парка и улазак заинтересованих субјеката у складу са Законом о националним парковима. Посебна активност одвијаће се са локалним становништво кроз едукативне програме о могућностима органске производње, екотуризма и других развојних пројеката у самом парку.

Сарадња ће се одвијати и са другим значајним субјектима на територији Националног парка Тара и локалном самоуправом, посебно у питањима решавање проблема комуналних питања и инфраструктурних пројеката.

Планирана средства:

Сопствена средства: 1.900.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће
Други корисн.

2. Сарадња са невладиним организацијама

Сарадња са невладиним организацијама одвијаће се кроз подршку пројеката који доприносе промовисању подручја, подизању еколошке свести, пројекти из екотуризма и свим развојним пројектима. Подручје парка је изузетно атрактивно за различите спортске манифестације авантуристичког карактера. Овакве манифестације имају међународни карактер и привлаче значајан број такмичара те несумњиво доносе промоцији подручја те их треба подржати. Подршка парка треба да буде логистичка - обезбеђивање смештаја, помоћ у обиласку терена, промоција манифестације и слично

Посебна активност планирана је и на подршци невладиним организацијама на организацији рекреативних манифестација као што су "Авантуристичка трка Тара 2016" - СК "Алти" из Београд, „Тара опен” - такмичење у оријентирингу, „Тара маратон” ултрамаратонска трка, подршка пројекту „Пријатељство на Дрини“, сарадња са туристичком агенцијом "Авантурија" за постављање адреналин полигона и другим.

Посебна сарадња је са невладиним организацијама које се баве едукацијом младих, локалног становништва и промоцијом заштићених вредности.

Планирана средства:

Сопствена средства: 200.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

3. Међународна сарадња и сарадња са другим заштићеним подручја Србије

Сарадња и размена искустава одвијаће се непосредно између самих националних паркова и других заштићених добрима, као и преко активности Асоцијације националних паркова и заштићених подручја Србије. Сарадња између паркова и заштићених добара вршиће се и у оквиру Асоцијације паркови Динарида и Еуропарк федерације, посебно на обуци, размени искустава, заједничким прекограничним пројектима и др.

Очекује се реализација пројеката из међународне сарадње и то:

1. Пројекат: „СТЕПС – Одрживим туризмом до социо-економског развоја националних паркова, користећи искуства ЕУРОПАРК-а“ - ИПА фонд, Србија –Црна Гора
Локација: Национални парк Тара, општине Бајина Башта и Ужице у Србији;
Национални парк Дурмитор, општине Жабљак, Шавник, Плужине, Пљевља и Мојковац у Црној Гори.

Улога: коапликант

Донатор: ЕУ

Тема: екотуризам, сертификат у туризму.

2.Пројекат: „Унапређење капацитета заштићених подручја за самофинансирање и туристичку валоризацију“-ИПА фонд, Србија –Црна Гора

Локација: Регионални парк Пива у Црној Гори и Национални парк Тара у Србији.

Улога: апликант

Донатор: ЕУ

Тема: природни производи, покретање 10 почетних бизниса, опрема за туризам.

3. Пројекат: „Национални паркови Тара и Сутјеска у борби са природним катастрофама“

Локација: Национални парк Тара и општина Бајина Башта у Србији, ИПА фонд, Србија -БиХ
Национални парк Сутјеска и општина Фоча у БиХ.

Улога: апликант

Донатор: ЕУ

Тема: санација клизишта, мапа клизишта, санација пута за Предов Крст.

4.Пројекат: „ЕКО KARST - Екосистемске услуге у заштићеним кречњачким подручјима – покретачка снага локалног одрживог развоја“

Улога: партнер

Тема. Екосистемске услуге, сарадња, укључивање локалних заједница.

Посебна сарадња одвијаће се у оквиру пројеката које подржава Светски фонд за заштиту природе -WWF, у оквиру програма „Паркови Динарског лука (Dinaric Arc Parks Programme), пројекат „Заштићена подручја за природу и људе“ (Protected Areas for Nature and People), одобрен за финансирање од стране Шведске агенције за обнову и развој (SIDA).

Планирана средства:

Сопствена средства: 300.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

4.Сарадња са информативним гласилима и стручним часописима

Наставиће се сарадња са информативним гласилима како на локалном тако и на регионалном и републичком нивоу, не само са електронским гласилима већ и штампаним гласилима, локалним и републичким новинама. Посебна активност је сарадња са стручним часописима као што су “Шумрство”, “Заштита природе”, “Еко ревија”, ревија “Лов и риболов”, “Шуме”, као и стручним часописима из области финансијског и економског пословања.

Планирана средства:

Сопствена средства: 350.000,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

VIII ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ ПРЕДУЗЕЋА

Предузеће ће у складу са својим овлашћењима спроводити и остале активности везане за своју делатност и пословање, као што су обавезе комуналне таксе, накнада за животну средину, пореза и друго.

Планирана средства:

Сопствена средства: 3.795.400,00 динара

Извршиоци:

Предузеће

IX ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА

Извори потребних средстава су:

динара

1. Прихода које оставује Предузеће од обављања делатности-----	280.380.000,00
2. Приход од накнада за коришћење вредности парка -----	35.000.000,00
3. Наменска средства из Буџета Републике Србије-----	52.540.000,00
3.1.Стручни послови у шумама сопственика-----	6.000.000,00
3.2.Суфинансирање из Буџетског фонда за шуме-----	22.540.000,00
-изградња шумских путева-----	14.940.000,00
- биолошки радови	
(саднице, пошумљавање, пп.пруге и осматрачница) -----	2.100.000,00
- заштита шума (набавка феромона и фунгицида) -----	5.500.000,00
3.3.Суфинансирање Програма управљања -----	24.000.000,00.

Укупна средства -----367.920.000,00 динара.
Укупни приход ----- 350.980.000,00 динара.

Јавно предузеће “Национални парк Тара“
в.д.директора
Драгић Караклић- дипл.инг.шум.

САДРЖАЈ

I УВОД-----	1
II ЦИЉЕВИ ЗАШТИТЕ, ОЧУВАЊА, УНАПРЕЂЕЊА И ОДРЖИВОГ КОРИШЋЕЊА ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА-----	1
III ЗАШТИТА, ОДРЖАВАЊЕ, ПРАЂЕЊЕ СТАЊА И УНАПРЕЂЕЊЕ ПРИРОДНИХ И СТВОРЕНИХ ВРЕДНОСТИ-----	2
1.Приоритетне мере и активности на управљању природним вредностима-----	2
1.1. Чување подручја-----	2
1.2. Одржавање подручја-----	2
1.3. Прађење стања природних вредности-----	4
1.4. Мониторинг клима-----	6
1.5.Мониторинг спелеолошких објеката -----	6
1.6.Мониторинг геонаслеђа-----	7
2.Приоритетне мере и активности на управљању културно-историјским вредностима-----	8
3.Управљање природним ресурсима-----	8
3.1.Задаци и активности на заштити и управљању шумама-----	8
3.2.Задаци и активности на заштити и управљању ловном и риболовн-----	9
3.3.Задаци и активности на заштити, развоју и управљању водама-----	10
3.4.Активности на заштити и коришћењу споредних шумских производа-----	10
IV ПРИОРИТЕТНИ ЗАДАЦИ НАУЧНО ИСТРАЖИВАЧКОГ И ОБРАЗОВНОГ РАДА-----	11
V ПЛАНИРАЊЕ, ИЗГРАДЊА И УРЕЂЕЊЕ ПОДРУЧЈА-----	12
1.Услови планирања и уређења простора-----	12
1.1. Легализација објеката-----	12
1.2. Израда генералног плана регулације Перућац-----	12
1.3. Израда операта Националног парка Тара-----	12
2.Изградња и уређење грађевинског земљишта инфраструктурно планирања и уређења, санацији подручја-----	13
2.1. Уређење простора-----	13
2.2.Инфраструктурно планирање-----	14
VI ПРОМОЦИЈА ВРЕДНОСТИ ЗАШТИЂЕНОГ ПОДРУЧЈА-----	16
1.Задаци на развоју културно-образовних и информативно-пропагандних активности-----	16
1.1.Медијско приказивање-----	16
1.2.Штампање промотивног материјала-----	17
1.3. Штампање промотивног материјала намењеног посетиоцима-----	17
1.4. Едукативно промотивна активност-----	17
VII САРАДЊА -----	19

VIII ОСТАЛЕ АКТИВНОСТИ-----	21
IX ИЗВОРИ ФИНАНСИРАЊА-----	22